

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОКФП 1 ФІЗІОЛОГІЯ ТВАРИН

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну	
Спеціальність	Н6 «Ветеринарна медицина»
Освітньо-професійна програма	Ветеринарна медицина
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»
Факультет (Інститут)	Факультет ветеринарної медицини і технологій у тваринництві
Кафедра	Кафедра нормальної та патологічної морфології і фізіології
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/години	8 кредитів ЄКТС / 240 год.
Мова викладання	Українською мовою
Інформація про викладача дисципліни	Данчук Вячеслав Володимирович доктор сільськогосподарських наук, професор https://pdatu.edu.ua/pro-universytet/kafedra-normalnoji-ta-patologichnoji-fiziologiji-i-morfologiji.html Електронна пошта: dan-vv1@ukr.net Номер телефону: +38(067) 3028710
2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі	
Статус дисципліни	Обов'язкова
Передумови для вивчення дисципліни	Фундаментальним науковим підґрунтям до вивчення освітньої компоненти «Фізіологія тварин» є ряд загальнотеоретичних та практичних дисциплін зокрема: «Анатомія свійських тварин», «Анатомічні особливості свійських тварин», «Цитологія, гістологія, ембріологія»
Політика дисципліни	Академічна доброчесність. Відповідно до принципів академічної доброчесності та нормативних документів ЗВО «ПДУ» щодо політики академічної доброчесності, очікується, що роботи здобувачів будуть їх оригінальними дослідженнями та міркуваннями. Здобувачі, відповідально відноситимуться щодо дотримання норм законодавства про авторське право, вказуватимуть посилання на джерела інформації

у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей, уникатимуть фальсифікації або фабрикації інформації. Дотримуватимуться усіх зобов'язань відповідно до укладеної декларації про дотримання академічної доброчесності <http://surl.li/noftg>, <http://surl.li/foccn>

Відвідування занять. Об'ов'язковим є відвідування усіх видів занять. За об'єктивних причин (хвороба, карантин, індивідуальний графік, тощо) навчання може проходити в онлайн форматі. Здобувачі обов'язково мають дотримуватись строків визначених для виконання усіх видів робіт, що передбачені під час вивчення дисципліни.

Визнання результатів попереднього навчання. У випадку, якщо здобувач освіти отримав знання у неформальній та інформальній освіті, зарахування результатів навчання здійснюється згідно Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих шляхом неформальної та/або інформальної освіти <http://surl.li/fobze>. Зокрема, якщо їх тематика відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю). В неформальній освіті:

- закінчення професійних курсів, семінарів або тренінгів, тематика яких відповідає змісту освітнього компоненту (окремій темі або змістовому модулю).

В інформальній освіті:

- наявність наукової публікації;
- волонтерська діяльність.

Перезарахування результатів навчання отриманих під час здобуття попередньої освіти здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Закладі вищої освіти «Подільський державний університет»

3. Мета навчальної дисципліни

Мета дисципліни «Фізіологія тварин»: підготувати фахівця, здатного розв'язувати завдання та проблемні питання у галузі ветеринарної медицини. Дати здобувачам вищої освіти теоретичні і практичні знання з перебігу фізіологічних процесів в організмі тварин різних видів і навчити їх методів оцінки функціонального стану систем і органів.

У процесі вивчення дисципліни «Фізіологія тварин» у здобувачів формуються наступні компетентності:

ІК.	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі ветеринарної медицини, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог
ЗК 01.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу
ЗК 03.	Знання та розуміння предметної галузі та професії
ЗК 07	Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 08.	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями
ЗК 11.	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт
СК 01.	Здатність встановлювати особливості будови і функціонування клітин, тканин, органів, їх систем та апаратів організму тварин різних класів і видів – ссавців, птахів, комах (бджіл), риб та інших хребетних.
СК 02.	Здатність використовувати інструментарій, спеціальні пристрої, прилади, лабораторне обладнання та інші технічні засоби для проведення необхідних маніпуляцій під час виконання професійної діяльності.
СК 07.	Здатність організувати, проводити лабораторні та спеціальні діагностичні дослідження й аналізувати їх результати

Окрім цього передбачено формування соціальних навичок та компетентностей сталого розвитку. Зокрема: самопрезентація в новому колективі, здатність керувати емоціями, уміння реагувати на критику, творче мислення, робота в команді, знання професійної етики, міжособистісне спілкування, відповідальність (soft skills); системне мислення, компетентність випередження, нормативна компетентність, компетентність співпраці, компетентність самоусвідомлення, компетентність критичного мислення (greencomp).

4. Зміст навчальної дисципліни

ТЕМА 1. Вступ до фізіології людини і тварин (предмет і метод, історія, методи досліджень, організм і його властивості). Основи фізіології клітини.
ТЕМА 2. Загальні властивості збудливих тканин. Біоелектричні явища в тканинах
ТЕМА 3. Фізіологія м'язів та нервів
ТЕМА 4. Фізіологія нервового волокна
ТЕМА 5. Загальна характеристика травлення, функції травної системи. Травлення в ротовій порожнині.
ТЕМА 6. Травлення в шлунку.
ТЕМА 7. Травлення в кишках. Усмоктування
ТЕМА 8. Регуляція секреції підшлункового соку, жовчоутворення та жовчовиділення. Видиві особливості травлення (жуйні, моногастричні, птиця).
ТЕМА 9. Основні функції та розподіл крові. Фізико-хімічні властивості. Еритроцити та транспорт кисню.
ТЕМА 10. Форменні елементи крові, гемопоез та групи крові
ТЕМА 11. Кровообіг. Фізіологія серця та судинної системи. Лімфа та лімфообіг. Тромбоутворення
ТЕМА 12. Фізіологічне значення дихання. Особливості дихальної системи у різних видів. Газообмін у тканинах
ТЕМА 13. Транспорт газів у крові та його регуляція. Особливості дихання за фізичних навантажень. Дихання птахів.
ТЕМА 14. Обмін речовин та методи його вивчення. Обмін азоту і білка
ТЕМА 15. Обмін вуглеводів і ліпідів та його регуляція
ТЕМА 16. Обмін вітамінів та мінеральних речовин. Обмін енергії, терморегуляція.

ТЕМА 17. Фізіологія органів виділення та механізм сечоутворення. Склад сечі, сечовиділення птахів	
ТЕМА 18. Загальна характеристика залоз внутрішньої секреції. Гіпоталамо-гіпофізарна регуляція.	
ТЕМА 19. Фізіологія ендокринних залоз та їх гормони. Тканинні гормони.	
ТЕМА 20. Фізіологія розмноження. Фізіологія органів розмноження самців та самок. Осіменіння. Запліднення. Вагітність. Роди.	
ТЕМА 21. . Фізіологія лактації. Склад молока і молозива. Молокоутворення та молоковіддача.	
ТЕМА 22. Фізіологія головного і спинного мозку.	
ТЕМА 23. Фізіологія вищої нервової діяльності.	
ТЕМА 24. Фізіологія аналізаторів. Будова та загальні властивості.	
ТЕМА 25. Фізіологія продуктивності, руху та поведінки тварин.	
6. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни	
Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:	
РН 01.	Знати і грамотно використовувати термінологію ветеринарної медицини.
РН 03.	Визначати суть фізико-хімічних і біологічних процесів, які відбуваються в організмі тварин у нормі та за патології.
7. Види навчальних занять	
Видами навчальних занять при вивченні дисципліни є лекції (Л), лабораторні заняття (ЛЗ), самостійна робота (СР).	
8. Методи навчання	
Словесні методи (лекція, розповідь-пояснення, бесіда проблемно-пошукового характеру, діалог); наочні методи (пояснювально-ілюстративний), практичні методи (робота з навчально-методичною літературою, виконання поставлених завдань, самостійної роботи); методи формування пізнавальних інтересів (створення ситуації інтересу, навчальні дискусії; метод використання життєвого досвіду, проектування професійних ситуацій); методи стимулювання, мотивації й обов'язку (роз'яснення мети навчального предмета, висування вимог до вивчення предмета, оперативний контроль); комп'ютерні і мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій, дистанційне навчання).	
9. Методи та критерії оцінювання	
9.1 Критерії оцінювання	
<p>В освітньому процесі Університету використовуються такі види контролю: поточний, семестровий (підсумковий) та підсумкова атестація здобувачів вищої освіти. Оцінювання здобувачів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою.</p> <p>Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку рівня засвоєння здобувачів освіти навчального матеріалу. Форма проведення поточного контролю визначаються з урахуванням змісту накопичувальної системи оцінювання.</p> <p>У межах поточного контролю здобувач вищої освіти може набрати 60 балів (якщо форма семестрового контролю – екзамен) або 100 балів (якщо форма семестрового контролю – залік/диференційований залік). На семестровий контроль у формі екзамену відводиться 40 балів. Розподіл балів, які можуть набрати здобувачі зазначені у відповідній робочій програмі.</p> <p>Сума балів за поточний контроль складається із балів, отриманих за результатами навчання під час лекцій, семінарських (практичних, лабораторних) занять та самостійної роботи здобувача вищої освіти.</p> <p>Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни обчислюється шляхом додавання набраних здобувачем вищої освіти балів з поточного та семестрового контролю (якщо форма семестрового контролю – екзамен) або шляхом підсумування балів тільки з поточного контролю (якщо форма</p>	

семестрового контролю – залік). Підсумкова оцінка виставляється у відомості обліку успішності, індивідуальному навчальному плані.

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за 100-бальною шкалою. Відповідність підсумкової рейтингової оцінки в балах відповідає оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Закладі вищої освіти «Подільський державний університет» <https://pdatu.edu.ua/images/navchalna-robota/planuvannya-ta-organizaciya/p04062022.pdf?ver=18022201> та робочої програми з даної дисципліни.

9.2 Методи оцінювання

Усні (індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда), письмові (самостійна робота, тести), комп'ютерні (презентації доповідей, виконання завдань у системі Moodle), самоконтроль, самоаналіз.

19. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

Засоби навчання	Навчальний процес потребує наступних засобів навчання: Інструктивні та ілюстративні матеріали. Відеофільми. Музейні препарати. Муляжі. Прилади для фізіологічних досліджень. Анатомічні і хірургічні інструменти, розчини для фізіологічних досліджень. Практикуми, посібники, підручники, методичні рекомендації для лабораторних занять і самостійної роботи. Ілюстративні кольорові стенди. Презентаційний мультимедійний матеріал для лекцій та лабораторних занять і відповідне технічне обладнання.
Інформаційне навчально-методичне забезпечення	<ol style="list-style-type: none"> 1. Науковий репозитарій ЗВО «ПДУ». http://pdatu.edu.ua/repozytarii.html 2. Електронний НМК на платформі Moodle «Фізіологія тварин» http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=244 3. Бібліотека Вернадського http://www.nbu.gov.ua 4. Вікіпедія https://uk.wikipedia.org/wiki 6. Освітньо-професійна програма «Ветеринарна медицина» для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю Н6 «Ветеринарна медицина» https://www.pdatu.edu.ua/vidomosti-pro-osvitni-programi-yaki-realizuyutsya-v-universiteti.html